

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a členiek senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Idy Hanzelovej, v právnej veci navrhovateľa: **A. M. S.**, *zastúpený Mgr. M. Š., advokátom*, proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad**, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporcu ČAS: MU-910/PO-Ž-2007 zo dňa 25. júla 2007, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 9 Sz 208/2007- 86 zo dňa 18. marca 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 9 Sz 208/2007-86 zo dňa 18. marca 2009 **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie ČAS: MU-910/PO-Ž-2007 zo dňa 25. júla 2007, ktorým odporca podľa ustanovenia § 13c ods. 1 a § 20 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z.z o azyle a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o azyle) neudelil navrhovateľovi azyl, podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 mu neposkytol doplnkovú ochranu a rozhodol, že v jeho prípade neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona č. 48/2002 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov do Ruskej federácie. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd sa stotožnil so záverom odporcu, že v prípade navrhovateľa nie sú splnené podmienky pre udelenie azylu, doplnkovej ochrany a pre rozhodnutie o prekážkach vyhostenia do krajiny pôvodu podľa osobitného zákona. Krajský súd dospel k záveru, že odporca v napadnutom rozhodnutí správne a dostatočným spôsobom zistil a vyhodnotil skutkový stav veci. Stotožnil sa s názorom odporcu, že navrhovateľ v konaní nepreukázal opodstatnenosť ani existenciu obáv a ani prenasledovanie z dôvodu prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine.

Krajský súd k námietke nedostatočne zisteného skutkového stavu veci uviedol, že azylové konanie je na rozdiel od iných druhov administratívnych konaní špecifické aj v tom, že povinnosť odporcu zisťovať skutkový stav je determinovaná žiadateľom o azyl - navrhovateľom udávanými dôvodmi jeho odchodu z krajiny pôvodu. Preto, ak namietal, že odporca neskúmal, či pôvodcom prezentovaného prenasledovania bol štát alebo neštátny subjekt, krajský súd uviedol, že táto námietka nebol dôvodná, pretože odporca nemal možnosť zistiť pôvodcu týchto konaní, lebo sám navrhovateľ nemal takúto vedomosť, či odôvodnené podozrenie. Je podľa krajského súdu nemožné zistiť (preukázať), kto a z akého dôvodu mal poslať navrhovateľovi SMS správy, podobne ako je nemožné zistiť, kto mal na navrhovateľa opakovane strieľať (z auta, ktoré nemalo evidenčné číslo, malo čierne sklá a navrhovateľ nevedel útočníka identifikovať). Toto obťažovanie, či ataky neboli z dôvodu ich neoznámenia navrhovateľom ani predmetom vyšetrovania polície alebo iných orgánov činných v trestnom konaní, ktoré mali najväčšiu možnosť objasniť ich motív a páchatel'ov.

K námietke nesprávneho právneho posúdenia veci uviedol, že navrhovateľ poukazoval na existenciu dvoch dôvodov, ktoré ho viedli k odchodu z krajiny jeho pôvodu, jednak to boli vyhrážky formou SMS správ, ozbrojené útoky voči nemu a jednak predvolania jeho príbuzných na políciu. Pokiaľ ide o SMS správy, krajský súd uviedol, že navrhovateľ nevedel kto ich poslal, podobne ako nevedel o čom „nemal hovoriť“. Takto identifikovaný dôvod odchodu z Ruska nenapĺňa ani predpoklad odôvodnenej obavy, ani prenasledovanie a už vôbec nie z niektorého z dôvodov uvedených v § 8 zákona o azyle. Podobne je tomu aj v prípade opakovanej streľby z auta na auto navrhovateľa, resp. na navrhovateľa. Aj v tomto prípade ani sám navrhovateľ nevedel identifikovať páchatel'a údajných útokov, či ich dôvod. Ak k nim došlo, možno ich na základe navrhovateľom prezentovaných informácií charakterizovať ako kriminálne činy. Podľa názoru krajského súdu niet objektívneho dôvodu, aby tak údajné vyhrážanie SMS správami ako aj údajné útoky na navrhovateľa boli spájané s jeho pôsobením hlavného špecialistu informačného oddelenia Výboru vlády Čechenskej republiky. Predovšetkým preto, lebo nič nenasvedčuje takémuto spojeniu, ako aj preto, lebo navrhovateľ v tomto výbore pôsobil ako

evidenčný pracovník, ktorý o svojej práci (údajoch, ktoré zaznamenával) s nikým nehovoril a ani nebol vyzvaný či nútený o nej či o nich hovoriť.

Pokiaľ ide o predvolanie manželky a sestry na políciu oddelenia boja s ekonomickým zločinom ani tento dôvod nie je dôvodom, keďže navrhovateľ nevedel, z akého dôvodu bola jeho manželka a sestra na políciu predvolaná. Ak teda odporca konštatoval, že navrhovateľ nenaplnil podmienky udelenia azylu, jeho rozhodnutie je logickým výsledkom vyhodnotenia zisteného stavu vecí. Pokiaľ sa navrhovateľ skutočne cítil byť ohrozený, mal sa obrátiť o pomoc na príslušné štátne orgány, resp. mal možnosť sa ohrozeniu vyhnúť presťahovaním do inej časti krajiny svojho pôvodu. Ako to vyplýva aj z výsledkov doplnenia dokazovania vykonaného súdom, obidve tieto možnosti reálne existovali, navrhovateľ ostal v tomto smere nečinným.

K námietke, že sa odporca nezaoberal možnosťou udelenia azylu z humanitných dôvod, krajský súd uviedol, že sa jedná o právny inštitút, ktorého aplikácia výlučne závisí od správneho posúdenia konkrétnej žiadosti o azyl, na udelenie tohto druhu azylu nie je právny nárok, preto nebolo povinnosťou odporcu v rozhodnutí, ktorým žiadateľovi tento neudelil, aby odôvodňoval prečo azyl z humanitných dôvodov neudelil.

Za vecne správne považoval krajský súd aj rozhodnutie odporcu o neudelení doplnkovej ochrany, pretože okolnosti uvádzané navrhovateľom počas konania nemožno hodnotiť ako vážne dôvody pre domnienku, že by navrhovateľovi v prípade jeho návratu do krajiny pôvodu hrozilo vážne bezprávie charakterizované zákonom o azyle (§ 2 písm. f/ zákona o azyle).

Krajský súd sa napokon stotožnil aj so závermi a zisteniami odporcu o tom, že v prípade navrhovateľa neboli zistené skutočnosti brániace jeho návratu do krajiny pôvodu z dôvodov ustanovených v § 58 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie, v ktorom uviedol, že zotrváva na tom, že rozhodnutie odporcu posúdilo vec po právnej stránke nesprávne, zistenie skutkového stavu veci je nedostatočné pre posúdenie veci, je v rozpore s obsahom spisu a je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a pre nedostatok dôvodov.

Podľa navrhovateľa nie je možné súhlasiť s názorom krajského súdu, že konanie, ktorému boli navrhovateľ a jeho rodina vystavení, nemožno považovať za perzekúciu, resp. prenasledovanie. Odporca bol povinný preskúmať aj skutočnosť, či pôvodcom prenasledovania navrhovateľa neboli nešťátni pôvodcovia v zmysle podmienok § 2 písm. e/ a bod 3 zákona o azyle. To však podľa navrhovateľa odporca neurobil.

Ak by odvolací súd dospel k záveru, že nejde o prenasledovanie z jedného z dôvodov uvedených v § 8 zákona o azyle, navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu v častiach týkajúcich sa doplnkovej ochrany a zákaz vyhostenia, keďže mu na základe uvedeného hrozí vážne bezprávie v zmysle § 13a v spojení s § 2 písm. f/ a § 19a ods. 2 zákona o azyle, tak že rozhodnutie odporcu navrhol zrušiť v uvedenej časti a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny. Zopakoval argumenty, pre ktoré rozhodol negatívne o žiadosti o udelenie azylu, doplnkovej ochrany ako aj ohľadne výroku o neexistencii prekážok administratívneho vyhostenia podľa osobitného zákona. Poukázal na to, že navrhovateľ k dôvodom, pre ktoré žiadal udeliť azyl, nepredložil žiaden dôkaz alebo vierohodné vysvetlenie, naopak dá sa podľa odporcu predpokladať, že jeho poznatky z informačnej databázy môžu súvisieť s ekonomickou kriminálnou činnosťou. Nasvedčuje tomu aj záujem oddelenia boja s ekonomickou kriminalitou, ako to sám tvrdí. Ako sám tvrdil, nevyužil žiadnu možnosť ochrany zo strany štátnych orgánov. Podľa odporcu navrhovateľ neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by oprávňovali odporcu poskytnúť mu doplnkovú ochranu v zmysle zákona o azyle.

V priebehu administratívneho konania navrhovateľ žiadnym spôsobom neidentifikoval možných páchatel'ov útokov smerujúcich k jeho osobe, ani neuviedol žiadne indicie, ktoré by mohli údajných páchatel'ov identifikovať ako neštátnych pôvodcov prenasledovania alebo vážneho bezprávia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 10. augusta 2009 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Podľa § 8 písm. a/ zákona o azyle (v znení účinnom do 31.12.2007) ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných **alebo** náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd (písm. b/).

Podľa § 10 zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak,

- a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azylant odišiel z krajiny pôvodu a azylant so zlúčením vopred písomne súhlasí,
- b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo
- c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí (ods. 1).

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Ministerstvo udelí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 4).

Podľa § 13 ods. 1 ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

Podľa § 13c ods. 1 ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle, ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i) rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu; ak ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu, nepredĺži doplnkovú ochranu alebo zruší doplnkovú ochranu, okrem zrušenia doplnkovej ochrany podľa § 15b ods. 1 písm. d), vo výroku rozhodnutia tiež uvedie, či existuje prekážka administratívneho vyhostenia podľa osobitného predpisu 9a).

Podľa § 58 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bol ohrozený jeho život z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie, alebo v ktorom by mu hrozilo mučenie, kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie, alebo trest. Rovnako nemožno cudzinca administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom mu bol uložený trest smrti alebo je predpoklad, že v prebiehajúcom trestnom konaní mu takýto trest môže byť uložený.

Cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bola ohrozená jeho sloboda z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie; to neplatí, ak cudzinec

svojím konaním ohrozuje bezpečnosť štátu, alebo ak bol odsúdený za obzvlášť závažný trestný čin a predstavuje nebezpečenstvo pre Slovenskú republiku (ods. 2).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t.j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi na území SR, o neposkytnutí doplnkovej ochrany a rozhodnutie o tom, že neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona o pobyte cudzincov, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku, a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi na území Slovenskej republiky nepreukázaním opodstatnenosti obáv z prenasledovania z rasových, národnostných, náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, tak ako to vyplýva zo Ženevskej konvencie z roku 1951 o právnom postavení utečencov a zákona o azyle.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu, (Správa o situácii v oblasti ľudských práv v krajine pôvodu, ktorú vydal Úrad pre demokraciu, ľudské práva a prácu MZV USA za rok 2005, vydaná 08.03.2006, Správa Human Rights Watch pre 37. schôdzu Výboru OSN proti mučeniu, vydaná 13.11.2006, informačná nôta UNHCR o implementácii kompenzácie za stratu bývania a majetku obetiam konfliktu v Čečenskej republike, vydaná v apríli 2004, informácie MÚ č.p.: MU-75-14/ODZS-2006, MU-34-

1,5,6,7,9/ODZS-2007, MU-34-7/ODZS-20007, článok uverejnený v denníku Pravda „Zabíjať nevinných Čečencov sa nesmie“ zo dňa 15.06.2007), z ktorých stručne popísal spoločensko-politickú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na posúdenie žiadosti navrhovateľa v súvislosti s dôvodmi, pre ktoré žiadal o udelenie azylu a na možné riziká návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu.

Z obsahu administratívneho spisu (z dotazníka žiadateľa o azyl zo dňa 29.05.2007) vyplynulo, že navrhovateľ dôvod odchodu z krajiny pôvodu uviedol, že sa mu vyhrážali neznámi ľudia cez SMS jeho mobilu, že zabijú jeho rodinu alebo jeho, ak prehovorí. Nevedel uviesť kto sa mu vyhrážal, dostal 3 výhražné SMS správy v roku 2006 a prvý raz po ňom strieľali v jeseni 2006. Auto nemalo ŠPZ a bolo s čiernymi sklami. Zasiahnutý nebol. Druhý krát strieľali po ňom z iného auta automatom, zasiahnutý nebol. Tretíkrát sa ho snažili vytlačiť z cesty, ale kamarát mal pri sebe pištoľ, začal strieľať a auto odišlo.

Druhým dôvodom bolo, že jeho staršiu sestru a manželku najstaršieho brata predvolali na oddelenie boja s ekonomickým zločinom v roku 2007 a chceli od nich, nech popíšu všetko, čo vedia o jeho práci na informačnom oddelení vo Výbore vlády Čečenskej republiky.

Zo zápisnice z pohovoru zo dňa 25.06.2007 vyplynulo, že navrhovateľ zodpovedal otázky týkajúce sa špecifikácie jeho činnosti, ktorú vykonával v krajine pôvodu. Uviedol, že pracoval s PC, zhromažďoval finančné informácie o tom, aké peniaze prišli na úrad, komu boli prerozdelené. Uviedol, že jeho činnosť bola chránená utajením, nesmel s nikým o nej hovoriť, ani nehovoril.

V SMS vyhrážkach bolo napísané, že pod oknami bude počuť dupot vojenských kanád a zvuk nabíjania pušiek, v ďalších dvoch bolo napísané, či miluje svoju rodinu, manželku a deti.

Na otázku, či žiadal o pomoc po výhražných SMS-kách odpovedal, že o pomoc nepožiadaval. Uviedol, že sa obáva o bezpečnosť svojej rodiny, keby ho zabili, bolo by to ťažké pre manželku a rodinu.

Odporca v rozhodnutí, ktorým navrhovateľovi azyl neudelil, poukázal na to, že navrhovateľ neuviedol žiadne skutočnosti, ani nepredložil žiadne dokumenty, ktoré by potvrdzovali opodstatnenosť žiadosti. Svoju totožnosť a miesto pobytu preukázal medzinárodným cestovným pasom RF, vnútorným cestovným pasom a vodičským preukazom. Podľa jeho vyjadrenia nebol členom žiadnej politickej strany, hnutia, či organizácie, nikdy nebol zadržaný, väznený ani vypočúvaný, nevyvíjal žiadnu činnosť, pre ktorú by mu hrozila perzekúcia. K dôvodom odchodu z krajiny, ktoré navrhovateľ produkoval v rámci administratívneho konania (že sa mu vyhrážali SMS správami zabitím jeho a jeho rodiny, ak prehovorí o informáciách,

týkajúcich sa jeho práce na informačnom Oddelení vo Výbore vlády), odporca uviedol, že navrhovateľ nevedel uviesť, o aké informácie malo ísť. Nakoľko odosielateľ správ nebol navrhovateľovi známy, nemožno potvrdiť, že vyhrážanie sa bolo spojené s jeho prácou na informačnom oddelení, kde mal na starosti zhromažďovať informácie o tom, koľko prišlo peňazí na úrad a komu boli pridelené. Vierohodnosť svojej výpovede narušil tým, že počas pohovoru uviedol, že jeho práca bola chránená jemu neznámym stupňom utajenia, pričom sám nikdy nebol viazaný žiadnym stupňom utajenia, nevedel uviesť na akej ulici sa nachádzalo informačné oddelenie, kde pracoval.

Taktiež nevedel preukázať, že streľba na neho súvisela s jeho prácou a nevedel uviesť, prečo boli jeho príbuzné predvolané, pričom sa len domnieval, že to súviselo s ním.

Odporca tiež poukázal na to, že nevyužil možnosť ochrany na štátnych orgánoch v krajine pôvodu, hoci mal pracovať ako ochrankár predsedu Medziregionálnej spoločenskej organizácie na ochranu práv a slobôd človeka „Jednota“. O účelovosti jeho žiadosti svedčí podľa odporcu aj skutočnosť, že o azyl požiadal po tom, čo bol vrátený na územie SR z Rakúska.

Je teda zrejmé, z akých dôkazných prostriedkov pri svojom rozhodovaní odporca aj súd prvého stupňa vychádzali, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne zistil skutkový stav a vyvodil z neho správny záver o tom, že dôvody navrhovateľa, pre ktoré žiadal udeliť azyl na území Slovenskej republiky nemožno považovať za relevantné pre udelenie azylu na území Slovenskej republiky a navrhovateľovi azyl neudelil, nepochybil, a krajský súdu dôvodne považoval rozhodnutie odporcu z týchto dôvodov za zákonné.

Dôvody pre poskytnutie azylu sú zákonom vymedzené pomerne úzko a nepokrývajú celú škálu porušovania ľudských práv a slobôd, ktoré sú tak v medzinárodnom ako aj vo vnútroštátnom kontexte uznávané. Inštitút azylu je aplikovateľný v obmedzenom rozsahu, a to len pre prenasledovanie zo zákonom uznaných dôvodov, kedy je týmto inštitútom chránená len najvlastnejšia existencia ľudskej bytosti a práva a slobody s ňou spojené, pričom udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle je viazané objektívne na prítomnosť prenasledovania ako skutočnosti definovanej v § 2 písm. d/ zákona o azyle alebo na odôvodnené obavy z tejto skutočnosti, a to v oboch prípadoch v dobe podania žiadosti o azyl, teda spravidla v dobe bezprostredne nasledujúcej po odchode z krajiny pôvodu.

Primárnym dôvodom neudelenia azylu navrhovateľovi bolo nesplnenie relevantných podmienok pre udelenie azylu v zmysle zákona o azyle. S takýmto záverom bolo potrebné súhlasiť. Navrhovateľ požiadal o udelenie azylu z dôvodov strachu o svoju bezpečnosť pre výhrážné SMS správy, streľbu na jeho osobu

a predvolávanie príbuzných na políciu, ktoré vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľ nepoznal pôvodcov vyhrážok ani streľby a nepoznal dôvody predvolania príbuzných na políciu nijako nepotvrdzujú existenciu strachu z prenasledovania z dôvodov taxatívne vymedzených v zákone o azyl.

Nad rámec vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky udáva, že za prenasledovanie v zmysle § 8 zákona o azyle je nutné považovať len také ohrozenie života či slobody, ktoré je trpené, podporované či prevádzané štátnou mocou, pričom problémy so súkromnými osobami nemôžu byť dôvodom pre udelenie azylu, pokiaľ politický systém v krajine pôvodu dáva občanom možnosť domáhať sa ochrany svojich práv pred štátnymi orgánmi.

Táto skutočnosť nebola v konaní o udelenie azylu vyvrátená, preto i za predpokladu, že tvrdenia navrhovateľa o vyhrážkach SMS správami, streľbou na jeho osobu boli pravdivé, neboli odvolacie námietky navrhovateľa dôvodné, pretože navrhovateľ nepreukázal, že verejná moc v krajine pôvodu ako celok mu odoprela poskytnúť ochranu pred prípadnými atakmi neznámych osôb.

Podľa odvolacieho súdu záver odporcu o tom, že navrhovateľ nenaplnil podmienky pre udelenie azylu v zmysle zákona o azyle je vecne správny a krajský súd nepochybil, keď jeho rozhodnutie potvrdil, pretože okolnosti, ktoré navrhovateľ popísal a z ktorých vyvodzoval strach o svoju osobu, resp. rodinu, nebolo možné pričítať verejnej moci v krajine pôvodu, na ktorú sa podľa vlastného vyjadrenia so žiadosťou o poskytnutie ochrany ani neobrátil.

K odvolacej námietke navrhovateľa, vzťahujúcej sa k nedostatočne zistenému skutkovému stavu veci, keď odporcovi vyčítal, že sa nezaoberal aj skutočnosťou, či pôvodcom prenasledovania navrhovateľa neboli neštátni pôvodcovia v zmysle podmienok § 2 písm. e/ a bod 3 zákona o azyle, považuje odvolací súd za dôležité uviesť, že táto námietka bol nedôvodná.

Pokiaľ sám navrhovateľ nevedel identifikovať, ani nemal predstavu o pôvodcovi výhražných SMS správ a útočníkoch, ktorí mali na neho strieľať, nebolo možné odporcovi vyčítať, že sa nezaoberal skúmaním, či pôvodcom prenasledovania neboli neštátni pôvodcovia. **Okruh dokazovania, na ktoré sa odporca v azylovom konaní zameria, totiž závisí od okruhu okolností, ktoré navrhovateľ v priebehu administratívneho konania na odôvodnenie svojej žiadosti o azyl uvedie.**

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré navrhovateľ (žiadateľ o azyl) v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno

vyvodit', že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené, resp. aby verifikoval skutočnosti, ktoré nevie ani sám navrhovateľ adekvátne popísať.

Skutočnosť, že politický systém v krajine pôvodu navrhovateľa dáva jednotlivcom možnosť domáhať sa ochrany svojich práv pred štátnymi orgánmi nebola v konaní o udelenie azylu vyvrátená, navyiac navrhovateľ nepreukázal, že verejná moc v krajine pôvodu ako celok mu odoprela poskytnúť ochranu pred prípadnými výhražnými SMS správami, resp. útočníkmi, ktorí mali na neho strieľať. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto považoval uvedenú námietku navrhovateľa za nedôvodnú.

Vo vzťahu k druhej forme medzinárodnej ochrany, a to doplnkovej ochrany, odvolací súd uvádza, že jej zmyslom a účelom je poskytnúť subsidiárnu ochranu a možnosť legálneho pobytu na území SR tým žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ktorým nebol udelený azyl, ale u nich by bolo (z dôvodov taxatívne uvedených v zákone o azyle) neúnosné, neprimerané či inak nežiaduce požadovať ich vycestovanie. Hoci sa aplikácia tohto inštitútu doplnkovej ochrany viaže k objektívnym hrozbám po prípadnom návrate žiadateľa do krajiny pôvodu, teda čiastočne k iným skutočnostiam nastávajúcim v odlišnom čase než v prípade aplikácie inštitútu azylu, sú pri rozhodovaní o udelenie či neudelenie doplnkovej ochrany do značnej miery určujúce tvrdenia samotného žiadateľa, z nich je potrebné vychádzať.

V predmetnej veci nebolo ani podľa odvolacieho súdu zistené závažné a potvrdené dôvody pre bezprostrednú a reálnu hrozbu vážneho bezprávia, tak ako je definované v ustanovení § 2 písm. f/ zákona o azyle, pričom v podrobnostiach na správny záver odporcu uvedený v jeho rozhodnutí odkazuje.

Odvolací súd k záveru, že odporca aj v tej časti rozhodnutia, ktorou rozhodol o tom, že u navrhovateľa neexistuje prekážka administratívneho vyhostenia do Ruskej federácie podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona o pobyte cudzincov náležite zistil skutkový stav a správne naň aplikoval citované ustanovenia zákona o azyle. Najvyšší súd Slovenskej republiky v podrobnostiach na tento správny záver odkazuje. Je potrebné tiež zdôrazniť, že existenciu prekážky vyhostenia podľa osobitného predpisu posudzoval odporca správne nie k dobe, kedy navrhovateľ krajinu opustil, ale k dobe svojho rozhodnutia a v postupe odporcu a jeho záveroch nezistil odvolací súd žiadne pochybenie.

Odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybnit' vecnú správnosť napadnutého rozsudku, ktorý rozhodnutie odporcu potvrdil. Rozhodnutie odporcu o neudelení azylu, doplnkovej ochrany a rozhodnutí o tom, že u navrhovateľa neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia podľa

osobitného zákona považovať za zákonné a rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 10. augusta 2009

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová